

Россия, Украина, Афғонистон, Хиндистон, Покистон каби 15 га яқин давлатларнинг 300 дан зиёд вакиллари турли вази тоифаларида 10 дақиқа мобайнида 16, 24 ва 32 килограмм тошларни кўтариш машқларида ўз маҳоратларини намойиш этишди.

Жаҳон чемпионатида учинчи бор иштирок этаётган, ёшлар ўртасида 80 килограмм вазнда куч синашган бу полвон тажрибали рақибларини катта фарқ билан ортда қолдирди. У 32 килограмм тошни кўтариб, олтин медалли бўлди. Файзуллаев Мухаммадали 60 кг., Шарафутдинов Улуғбек 75 кг., Абдор Абдукодиров 80 кг вазнда, Ходжаев Мухаммадамин ўта оғир вазнда олтин медалларни қўлга киритишди.

Пойтахтимизда барпо этилаётган «Хумо» муз спорти саройи, шунингдек, яқинда Тошкент вилоятининг Амурсой дам олиш масканида ишга тушириладиган замонавий мажмуа мазкур мақсадларга хизмат қилади. Шунингдек, Президентимиз томонидан белгилаб берилган келгусида ёзги Осиё ўйинларидан бирига мезбонлик қилиш бўйича истикболли режа ишлаб чиқишни ўз олдимишга мақсад қилиб қўйишимиз кераклиги алоҳида таъкидлаб ўтилди. Ушбу топшириқлар ижросини таъминлаш мақсадида Жисмоний тарбия ва спорт вазирлиги юртимизда йирик нуфузли халқаро комплекс

мусобақалар ўтказилишига эришиш, хусусан, мамлакатимизда 2030 йилги ёзги Осиё ўйинларига мезбонлик қилишга шарт-шароитлар яратиш бўйича ўз олдига муҳим вазифалар белгилаб олди.

Халқаро комплекс мусобақалар ўтказиш мақсадида республикадаги мавжуд спорт иншоотлари, логистика, транспорт ва меҳмонхона инфратузилмалари қувватларини таҳлил қилиш ва чет эл тажрибасини ўрганиш асосида муносиб спорт инфратузилмасини яратиш масалалари юзасидан ҳукуматга таклифлар киритилади. Ушбу мусобақалар учун қуриладиган иншоотлари халқимизга узоқ йил самарали хизмат қилиши кутилмоқда.

Давлат раҳбари томонидан энг чекка туманларда ҳам болалар ва ўсмирлар спорт мактабларини қуриш вазифаси қўйилди. Ушбу спорт иншоотлари қуришда маҳаллий шароитни инобатга олган ҳолда, янги технологиялар ва енгил конструкциялар асосида лойиҳалаштириш режалаштирилган. Янги қуриладиган иншоотларда тарбияланувчи бўлгуси чемпионларга барча қулайликлар яратилади. Ушбу иншоотлар жаҳон стандартларига тўла жавоб бера оладиган, юртимизда ишлаб чиқариладиган спорт инвентарлари билан жиҳозлаш масалалари ҳам ўз ечимини топмоқда.

Адабиётлар

1. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.Мирзиёевнинг Олий Мажлисга Мурожаатномаси. / «Халқ сўзи», 28 декабрь, 2018.
2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони «Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича ҳаракатлар стратегияси тўғрисида» 2017 йил 7 февраль, ПФ-4947-сон.

РЕЗЮМЕ

Ушбу мақолада жисмоний тарбия ва спортни янада такомиллаштириш асосида соғлом турмуш тарзини қарор топтириш масалалари ёритилган. Шунингдек, бугунги кунда спортни барқарор ривожлантириш асосида оммавий спортни ёшлар онгига сингдириш орқали спортнинг устуворлиги асослаб берилган.

РЕЗЮМЕ

В статье освещаются вопросы утверждения здорового образа жизни на основе дальнейшего распространения физического воспитания и спорта. Автор статьи научно обосновывает устойчивость спорта путём его внедрения в сознание молодых на основе устойчивого развития спорта в настоящее время.

SUMMARY

The article deals with the the issues of promoting a healthy lifestyle based on the further spread of physical education and sport. The sustainability of sports is scientifically grounded by the author through the introduction of sport into the minds of young people on the basis of sustainable development of sport today.

AZANGÍ GIMNASTIKALÍQ SHÍNÍGÍWLAR MENEN SHUGÍLLANÍWDÍN INSAN SALAMATLÍGÍNA TÁSIRI

M.Ramazanov – *stajyor oqitwshi*

Ózbekstan mámleketlik dene tárbiyasi hám sport universiteti Nókis filiali

P.Joldasbaev - *assistent oqitwshi*

Ajiniyaz atındaǵı Nókis mámlektlik pedagogikalıq instituti

Tayanch soʻzlar: harakat, jismoniy faoliyat, jismoniy tarbiya, ertalabki gimnastika, atletik gimnastika, sport, jismoniy sifatlar, gigiena, effektiv, intensiv, mustaqil mash gʻulot.

Ключевые слова: движение, физическая активность, физическое воспитание, утренняя гимнастика, атлетическая гимнастика, спорт, физическое качество, гигиена, эффективность, интенсивность, самостоятельная тренировка.

Key words: movement, physical activity, physical education, morning gymnastics, athletic gymnastics, sports, physical quality, hygiene, efficiency, intensity, independent.

Adam dúzilisiniń barlıq evolyuciyalıq rawajlanıw etapları bulshıq et iskerligi menen úzliksiz baylanısta ótti. Adam organizmi barqulla hárket etiw arqalı rawajlanadı. Tábiyattıń ózi sonday jaralǵan, onda adamzat óziniń fizikalıq uqıplılıǵın rawajlandırıp barıwı zárúr. Sebebi, insan dúnyaǵa kelmey turıp-aq onıń keleshektegi rawajlanıwı álleqashan hárket iskerligi menen óz-ara baylanısqa boladı. Hárketke bolǵan talap ósip baratırǵan organizm ushın ayrıqsha xarakterli jaǵday. Al, erese adam kishkene balaǵa sahistırǵanda hárketke anaǵurlım kem talap sezinedi. Biraq málim bolǵanıday hárket awqat hám uyqı sıyaqlı zárúr. Sebebi, awqat hám uyqınnıń jetispewshiligi organizmge pütün kompleksli awırmanlıq keltirip shıǵarıwı bayqaladı. Hárketiń jetispewshiligi ulıwma bilinbey ótiwi múmkin, ol gey waqıtları hátte qolaylıq (komfort) seziniw menen ótedi. Biraq hárket iskerliginiń jetispewshiligi nátiyjesinde organizmniń shamallawǵa hám kesellik keltirip shıǵarıwshı

mikroorganizmlerge qarsı turıwı tómeneleydi. Kem hárketli ómir keshiriwshı adamlar kóbinese dem alıw hám qan aylanıw organlarınıń keselliklerine duwshar boladı. Hárket iskerliginiń tómenelewı, awqatlanıw rejiminiń buzılıwı hám natuwrı ómir keshiriw aqibetinde organizmde maylardıń tkanlarǵa jaylıwı esabınan dene salmaǵınıń kemeyiwine alıp keledi.

Hár qıylı jastaǵı adamlardıń kópshiligi dene tárbiyasi menen ózin jaqsı seziniw, salamatlıǵın bekkemlew, kúshli, shaqqan, shıdamlı bolıw, kelbetli qawmetke iye bolıw hám bulshıq etlerin jaqsı rawajlandırıw maqsetinde shugıllanadı. Dene tárbiyasi menen shugıllanıw- bizde sheklenip qalǵan juwırıw, sekiriw, júziw, júriw sıyaqlı tábiyiy fizikalıq hárketlerdiń ornın toltırıw bolıp tabıladı. Adam fizikalıq shınıǵıwları orınlap atrǵan waqıtta, jańa sezimler, jaqsı emociyalarǵa, joqarı keypiyatqa iye boladı, tándarlıq, ómirge quwanış sezimleri payda boladı.

Dene tárbiyası menen sistemalı shuǵıllanıw, durıs háreketleniw hám gıgıenalıq rejimdi saqlaw, kóplegen keselliklerdiń aldın alıwın, organizmniń normal háreketshılıǵın hám miynetke jaramlılıǵın bir qalıpte turaqlı uslap turıwın medicina ilimide tastıyıqlaydı.

Dene shınıǵıwları menen turaqlı shuǵıllanıw barısında dem alıw gimnastikası menen baylanıslı alıp barıw, kókirek kletkasınıń hám diafragmasınıń funkciyasın jaqsılaydı. Shuǵıllanıwshılardıń dem alıwı sıyreklep hám tereńlesedi. Tereń hám ritm menen dem alıw dawamında júreкке qan tasıwshı tamirları keńeyedi, nátiyjede júrek bulshık etleriniń azıqlanıwı hám kislorod penen toyınıwı kúsheyedi [1:272].

Dene tárbiyası hám sport penen sistemalı shuǵıllanıw júdá zárúr. Kúndelikli fizikalıq shınıǵıwlar biz ushın tis tazalaw sıyaqlı zárúrligimizge aylanıwı kerek. Biraq biz sonı biliwimiz kerek, organizm normal háreket qılıwı ushın háreket iskerliginiń belgilengen ólshemi bolıwı zárúr. Kóp jıllıq izertlewler nátiyjesine kóre qanıygeler fizikalıq shınıǵıwlar ushın qansha waqıt ajratıw kerekligin belgilep tómendegilerdi usınıs etip kórsetti. Bugar kóp waqıt talap etilmeydi eken hám onı yadta saqlap qalıwda ánsat.

1. Kún ara yamasa háptesine úsh kún shuǵıllanıw
2. 20 minut dawamında tánepissiz shuǵıllanıw
3. Aktiv shuǵıllanıw (sport)

Sonı yadta saqlaw kerek, dene tárbiyası menen shuǵıllanıw bul bir mártelik, bir kúnlık yaqı bir aylıq iláj emes, bul bir ómir dawamında maqsetli, erklı túrde turaqlı ráwishte fizikalıq ózin-ózi tárbıyalaw bolıp tabıladı.

Fizikalıq shınıǵıwlar menen óz betinshe shuǵıllanıwdıń tómendegishe úsh forması bar:

1. Hár kúnlık azanǵı gimnastika
2. Kúndelikli fizikalıq pauza
3. Dene tárbiyası hám sport penen ózbetinshe shuǵıllanıw (háptede 2-3 márte)

Azanǵı gimnastika organizmde miynet iskerligine tayarlawdı tezlestiredi. Shınıǵıwları sistemalı islep barıw qan aylanısın kúsheytedi, júrek qan tamır, nerv hám dem alıw sistemasın bekkemleydi, as sińiriw organlarınıń iskerligin kúsheytedi, bas miydiń iskerligin jedellestiredi, sonıń menen birge azanǵı gimnastika shınıǵıwları kúsh, epshillik, shaqqanlıq sıyaqlı dene sapaların jaqsılawǵa da tásir etedi. Bunnan tisqari, azanǵı gimnastika shınıǵıwların orınlaw waqtında kóplegen sport shınıǵıwlarınń texnikasın ózlestiriwge, gipodinamiyanıń aldın alıwǵa, salamatlıqtı bekkemlewge, fizikalıq hám aqlıy jumıs iskerligin joqarılatıwǵa jaqsı imkaniyat beredi.

Dene tárbiyası eń aldın menen azanǵı gimnastikadan baslanadı. Azanǵı gimnastikanı orınlaw waqtında ayırım gıgıenalıq qaǵıydalarǵa ámel qılıw kerek. Imkaniyatqa qarap shınıǵıwları jıl dawamında ashıq hawada orınlaw usınıs etiledi. Sebebi, bul birqansha joqarı nátiyje beredi. Shınıǵıwları xanada orınlaw waqtında xananı jaqsılap kózden ótkeriw zárúr, shınıǵıwdı ashıq ayna aldında yaqı xananı biraz shamallatıp, jeńil sport kiyiminde orınlagan maqul. Azanǵı gimnastikanıń nátiyeliligi onıń shınıǵıwların tańlawda, júklemeniń muǵdarı hám orınlawdıń intensivligine baylanıslı boladı. Azanǵı gimnastika kompleksine barlıq bulshıq etler toparın shınıqtırıwshı, dem alıwdı turaqlastırıwshı shınıǵıwları kirgiziw kerek. Statikalıq xarakterge iye júklemeli hám shıdamlılıqtı talap etiwshı shınıǵıwları orınlaw másláhát etilmeydi. Júkleme muǵdarı hám onıń intensivligi kúndizi orınlanatuǵın trenirovkaǵa qaraǵanda málim dárejede sheklengen hám anaǵurlım kem bolıwı zárúr. Ulıwma shınıǵıwlar sharshawdı keltirip shıǵarmawı kerek [2:192].

Azanǵı gimnastikanı orınlaw waqtında shınıǵıwlarıń izbe-izligin saqlaw usınıs etiledi: ásten juwırıw yaqı júriw (2-3 minut), tereń dem alıw hám shıǵarıw, kerilip sozılıw sıyaqlı shınıǵıwlar, kúshti talap etiwshı shınıǵıwlar (jerge tayanǵan halda qoldı búgip jazdırıw, jeńil ganteller menen shuǵıllanıw (hayallar ushın 1,5-2 kg, erkekler 2-3 kg), turıp, otırıp yaqı jatqan hallarda búgilip jazılıw, bir ayaqta hám

eki ayaqta otırıp turıw, jeńil sekiriwler (sekirmeshek penen) h.t.b. [4:221].

Azanǵı gimnastika kompleksin dúziwde hám olardı orınlawda organizmge júklemeni ásten asırıp barıw, shuǵıllanıwdıń ortasında yaqı ekinshi yarımında júklemeni jáne kóteri w usınıs etiledi. Shuǵıllanıwdıń sońında júkleme kemeytiriledi hám organizm derlik tınısh jaǵdayǵa keltiriledi. Azanǵı gimnastikalıq shınıǵıwlar kompleksin orınlawda dem alıwdı turaqlastırıw úlken áhmiyetke iye. Tek ǵana murın arqalı yaqı bir waqıttıń ózinde murın hám awız arqalı dem alıw usınıs etiledi.

Ózbetinshe trenirovkalıq tayarlıq. Trenirovkalıq tayarlıqtı jeke yamasa 2-5 hám onnan da kóp adamlar toparlarında ótkeriw múmkin. Topar bolıp orınlanatuǵın trenirovkalar jeke orınlanatuǵın (bir ózi) trenirovkalarǵa qaraǵanda nátiyjeli bolıp tabıladı. Háptesine 3-4 márte 1-1,5 saattan shuǵıllanıw usınıs etiledi. Kúnniń ekinshi yarımında, túslikten 2-3 saat ótkennen keyin trenirovka menen shuǵıllanıw qolaylı waqıt bolıp tabıladı. Basqa waqıtta da shuǵıllanıw múmkin, biraq sonı yadta tutıw kerek awqatlangannan soń 2 saat ótkennen keyin shuǵıllanıwǵa boladı. Jáne sonı umıtpaw kerek uyqıdan 1 saat aldın shuǵıllanıw usınıs etilmeydi. Biraq azanǵı uyqıdan turǵan soń ash qarınǵa shuǵıllanıw usınıs etiledi. Trenirovka menen shuǵıllanıw fizikalıq sapalardı kompleksli rawajlandırıw múmkinshiligin beriwshı, salamatlıqtı bekkemlewshı hám ulıwma jumıs iskerligin joqarılatıwshı xarakterge iye bolıwı kerek [2:192].

Hár qanday ózbetinshe trenirovka islew procesi 3 bólimnen ibarat boladı: tayarlawshı bólim (razminka) 2 bólimge bólinedi-ulıwma qızdırıwshı hám arnawlı. Ulıwma qızdırıwshı bólim júriw (2-3 minut), áste juwırıw (hayallar 6-8 minut, erkekler 8-12 minut), barlıq bulshıq etler toparın qızdırıwshı gimnastikalıq shınıǵıwlardan ibarat. Shınıǵıwlar mayda bulshıq et toparlarınan baslaw usınıs etiledi, soń úlken bulshıq et toparlarına ótilip, ayaq bulshık etleri shınıǵıwları menen juwmaqlanadı. Kush hám tartılıw xarakterine iye shınıǵıwlardan keyin az ǵana bosastırıwshı shınıǵıwlar orınlaw kerek. Trenirovkanıń arnawlı bóliminde organizmde anaw yamasa mınaw bulshıq et toparların, tayanış háreket apparatın hám nervlik koordinaciyalıq hámde psixikalıq tárepten tiykarǵı shınıǵıwlarǵa tayarlaw wazıypası sheshiledi.

Tiykarǵı bólimde áhmiyetli shınıǵıwlarıń ayırım elementleri, emitaciya, tiykarǵı shınıǵıwları bóleklerge bólip yaqı tolıq halda orınlanadı hám jumıstıń tempi hám ritmi esapqa alınadı.

Tiykarǵı bólimde sport texnikası hám taktikası úyreniledi, trenirovka procesinde fizikalıq hám erk sapaları rawajlandırıladı.

Juwmaqlawshı bólimde dawamı júriwge ótiwshı (2-6 minut) áste juwırıw (3-8 minut) orınlanadı hám júklemeni kemeytiriwshı, organizmde salıstırmalı qálpine keltiriwshı shınıǵıwlar orınlanadı.

Trenirovkalarda (dawamlılıǵı 60 yaqı 90 minut) waqıttı tómendegishe bólimlerge bólip orınlaw múmkin: tayarlıq bólim 15-20 (25-30) minut, tiykarǵı bólim 30-40 (45-55) minut, juwmaqlawshı bólim 5-10 (5-15) minut.

Ózbetinshe trenirovka menen shuǵıllanıw ámeliyatında kóbinese shınıǵıwlarǵa sport oynları, atletikalıq gimnastika, salamatlastırıwshı juwırıw, shańǵıda ushıw keń tarqalǵan. Keyingi waqıtları talabalar arasında qızıǵıwshılıqtı oyatıp, paydalanılıp turǵanlar qatarında ritmikalıq gimnastika (aerobika) hám shepying, fleshmob orın iyelemekte.

Atletikalıq gimnastika. Ózine gantel, gir, amortizator, shtanga hám taǵı basqada awırлықtaǵı zatlar menen orınlanatuǵın shınıǵıwları ózine jámleydi. Awırлық salıwshı shınıǵıwlar bulshıq etlerdiń hám qáddi-qáwmettiń oydıń jaqsı rawajlanıwına járdem beredi. Atletikalıq gimnastika menen kúnniń ekinshi yarımında shuǵıllanıw usınıs etiledi. Hár bir shınıǵıwdı 8-10 márte qaytalay alıw

ushın júklemeli shınıǵıwlar tańlap alınadı. Kúshti, shıdamlılıqtı rawajlandırıw hám organizmde maydı joǵaltıw ushın jeńil awırılıqtaǵı júklemeli shınıǵıwlar kóp sanda qaytalaw arqalı orınlaymız (16 hám onnan kóp). Shuǵıllanıw procesinde jeńil júklemeli shınıǵıwlar orınlap baslap soń awır salmaqılı shınıǵıwlar hár urınısta kem sanda orınlaw maqsetke muwapıq boladı. Shınıǵıwlar

hawanı qıspay ritmikalı orınlaw kerek. Bulshıq etlerdi bosastırıw waqtında dem alıwdıń tikleniwi tezligine qarap, dem alıw intervalı 1-2 minutı qurawı kerek. Bulshıq etler toparınıń qatnasına qarap shınıǵıwlar kompleksi dúziledi. Júklemeli shınıǵıwlarǵa qosımsha sekirmeshekte sekiriw, ásten juwırıw, sport oınlarınan paydalanǵan maqsetke muwapıq boladı [3:246].

Адебијатлар

1. Авербух М. Двигайся больше, живи дольше: Уникальная фитнес-программа продления молодости. -М.: ФАИР-ПРЕСС, 2004.
2. Алексеева А. Активный образ жизни. -М.: 2009.
3. Morgunov I.I. Gimnastika. -Toshkent: "ILM-ZIYO", 2010.
4. Кремнев И. Гантельная гимнастика. -Ростов н/Д.: 2008.

REZYUME

Maqolada insonlarning jismoniy tarbiya mashg'ulotlari bilan tizimli shug'ullanishining mohiyati, ertalabki gimnastik mashqlar orqali salomatlikni yaxshilash usullari yoritilgan

РЕЗЮМЕ

В статье рассматривается роль физических упражнений для здоровья человека, в частности говорится о пользе упражнений утренней гимнастики, которые рекомендуются выполнять регулярно.

SUMMARY

The article is devoted to the importance of physical exercises for the health of a person, to the study of method for strengthening the health with the help of morning exercises, that are recommended to do regularly.

СПОРТ МАРКЕТИНГНИ МОДЕЛЛАШТИРИШНИНГ АҲАМИЯТИ

Ж.А.Саматов - ўқитувчи

Самарканд давлат чет тиллари институти

Таянч сўзлар: маркетинг, спорт, бозор, талаб, товар, шакллантириш.

Ключевые слова: маркетинг, спорт, рынок, спрос, бренд, формирование, моделирование.

Key words: marketing, sports, market, demand, brand, formation, modeling.

Ўзбекистон Республикаси ўз мустақиллиги даврининг бошланишидаёқ жисмоний тарбия ва спорт жараёнининг жамият тараққиёти учун аҳамияти катта эканлигига жиддий эътибор қаратмоқда. Масалан, **Олий Кенгашининг 1992 йил 14 январда қабул қилинган “Жисмоний тарбия ва спорт” тўғрисидаги қонуни** фикримизнинг ёрқин далили. Жисмоний тарбия ишини бошқаришда бугунги кунда ҳаётимизга кириб келган спорт маркетинги, спорт менежменти деган тушунчалар спортнинг истикболли ривожланишига кенг йўл очади [1].

Спорт маркетинги маркетингнинг таркибий қисми бўлиб, ўзига хос хусусияти ва жиҳатига эгадир, жумладан, спорт маркетингининг тадқиқот доирасида муҳлислар, ҳомийлар, оммавий спорт, спорт бизнеси, соғлом турмуш-тарзи каби объектлар ва муносабатлар учун ўрин топади. Шу боис бу муаммони ўрганиш, спорт маркетингини ривожлантириш шу бугуннинг талабларидан бири ҳисобланади.

Шу боисдан маркетинг бозордаги ҳаракат, фаолият бўлиб қорхонанинг товарлар ишлаб чиқариш ва сотишни ташкил этиш ҳамда бошқариш шакли ҳисобланади.

Маркетингнинг асосий йўналишлари қуйидагилар:

-товар ва унинг навларини (турларини) яхши-ланиши;

-харидор, рақобат ва рақобатчиларни ўрганиш;

-баҳолаш сиёсатини таъминлаш;

-талабни шакллантириш, вужудга келтириш;

-реклама ва сотиш, ўтказишни кучайтириш, рағбатлантириш;

-товар ҳаракатлари тармоқлари ва сотиш ташкилотларини умумлаштириш;

-сервис хизматларини ифодаловчи техник хизмат ташкилотлари ва мол навларини кенгайтириш;

Маркетинг (инглиз тилидан. Маркет-бозор)-бу ишлаб чиқариш ташкилоти ва маҳсулотини ўтказишнинг комплекс тизими бўлиб, аниқ бўлган истеъмолчи-харидорларнинг эҳтиёжларини қондиришга мўлжалланган ҳамда бозорни

башорат қилиш ва тадқиқотлар асосида фойда олиш, экспортёр - қорхонанинг ички ва ташқи муҳитини ўрганиш, маркетинг дастурлари ёрдамида бозорда кўзланган мақсадга эришиш учун ишлатиладиган усуллар ва стратегиялар олиб боришни ишлаб чиқиш тушунилади.

Маркетинг худди бозор иқтисодиётининг самараси, натижаси сингари Тўлиқроғи, (илмий-тадқиқот ва лойиха-конструкторларига оид ишлардан то хизмат кўрсатишгача) бозорнинг талаб ва шартларига боғлиқ бўлган, иқтисодий, сиёсий, илмий-техник ва ижтимоий амалларнинг кенг спектори, таъсири остида доимий жўшқин, динамик ривожланишда жойлашган аниқ маъно-мазмунда ишлаб чиқаришнинг философияси, фалсафаси ҳисобланади. Ишлаб чиқарувчи қорхоналар ва экспортчилар маркетинг мақсадларига эришиш учун бир восита сифатида, ҳар бир бозор ва унинг сегментлари бўйича ушбу даврда қайд этилган унумдорлик, самарадорлик билан қарайдилар. Бирок ишлаб чиқарувчи маркетинг тадқиқотлари натижаларидан келиб чиқиб стратегик ва тактикага оид вазифаларни ечишда керакли мослашувни таъминлаш мақсадида ўзига тегишли бўлган моддий ва интеллектуал (аклий) ресурслардан устамонлик билан фойдаланганда, бозор шароитининг ўзгаришлари билан мувофиқликда ўзининг илмий-техник, ишлаб чиқариш ва сотиш режаларига доимий равишда тўзатиш киритиш имкониятига эга бўлганда, ва мана шундай ишлаб чиқарувчи ҳақиқий бўлиб шаклланади. Бундай шароитларда қорхонанинг ишлаб чиқариш, савдо-сотиқ билан шўғулланиш, фаолиятини узоқ муддатли ва тез суратда режалаштириш, қорхонанинг экспорт дастурини тўзиш, ташкил этиш, қорхонанинг илмий-техик, технологик, инвестицион ва ишлаб чиқариш -сотиш ишлари жамоаларини жалб этиш учун маркетинг асосий пойдевор саналади. Қорхона бошқарув система-сининг (тизимининг) энг муҳим элементи - маркетинг бошқаруви ҳисобланади.